

HOẠT ĐỘNG CÔNG TÁC XÃ HỘI ĐỐI VỚI HỌC SINH HỆ TRUNG CẤP TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG KỸ THUẬT - CÔNG NGHỆ BÁCH KHOA

PHẠM PHƯƠNG THẢO

Trường Cao đẳng Kỹ thuật - Công nghệ Bách Khoa

Nhận bài ngày 08/5/2026. Sửa chữa xong 18/6/2026. Duyệt đăng 27/6/2026.

Abstract

Social work activities for intermediate-level students play an important role in helping learners adapt to the vocational education environment, stabilize their psychological well-being, develop life skills, and form career orientations. This article analyzes the necessity of social work activities for intermediate-level students at Polytechnic College of Engineering and Technology (CTECH). By clarifying students' characteristics and support needs, the article discusses key social work activities, including individual counseling, group social work, life skills education, learning support, career guidance, and resource connection. On that basis, several orientations are proposed to improve the effectiveness of school social work activities, thereby contributing to students' comprehensive development and meeting the current requirements of vocational education.

Keywords: *Intermediate-level students, resource connection, school social work, student support, vocational education.*

1. Đặt vấn đề

Trong bối cảnh đổi mới giáo dục hiện nay, nhà trường không chỉ thực hiện nhiệm vụ truyền thụ tri thức và rèn luyện kỹ năng nghề nghiệp mà còn cần quan tâm đến đời sống tâm lý, quan hệ xã hội, khả năng thích ứng và sự phát triển toàn diện của người học. Đối với học sinh (HS) hệ trung cấp trong các cơ sở giáo dục nghề nghiệp (GDNN), yêu cầu này càng trở nên cần thiết, bởi các em vừa học văn hóa, vừa học nghề, đồng thời phải thích ứng với môi trường đào tạo có tính thực hành, kỷ luật và định hướng nghề nghiệp sớm. Vì vậy, bên cạnh hoạt động dạy học, nhà trường cần tổ chức các hoạt động công tác xã hội (CTXH) nhằm hỗ trợ HS vượt qua khó khăn, phát triển kỹ năng sống, ổn định tâm lý và nâng cao khả năng hòa nhập với môi trường học tập. CTXH trường học là hoạt động chuyên môn hướng tới việc phòng ngừa, phát hiện, hỗ trợ và can thiệp đối với những khó khăn của người học trong môi trường giáo dục. Ở Việt Nam, CTXH trong trường học đã được quan tâm và từng bước thể chế hóa thông qua các văn bản quản lý nhà nước. Thông tư số 33/2018/TT-BGDĐT đã hướng dẫn CTXH trong trường học, trong đó nhấn mạnh vai trò hỗ trợ người học, kết nối nguồn lực và phối hợp giữa nhà trường, gia đình, cộng đồng (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2018). Gần đây, Thông tư số 18/2025/TT-BGDĐT tiếp tục hướng dẫn về công tác tư vấn học đường và CTXH trong trường học, cho thấy yêu cầu tăng cường các hoạt động hỗ trợ tâm lý - xã hội, phòng ngừa rủi ro và bảo vệ người học trong bối cảnh mới (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2025). Các nghiên cứu gần đây cũng khẳng định vai trò của CTXH trường học trong hỗ trợ HS. Ding và cộng sự (2023) cho thấy dịch vụ CTXH trường học có ý nghĩa trong việc hỗ trợ sức khỏe tâm thần, hành vi, quan hệ xã hội và môi trường học tập của HS. Đối với người học trong GDNN, hỗ trợ xã hội còn có liên quan đến sự tự tin nghề nghiệp, bản sắc nghề nghiệp và lựa chọn nghề nghiệp của HS (Suyitno et al., 2024). Điều này cho thấy hoạt động CTXH đối với HS hệ trung cấp không chỉ dừng lại ở hỗ trợ khi các em gặp khó khăn mà còn cần hướng tới phát triển năng lực thích ứng, kỹ năng xã hội và định hướng nghề nghiệp. Tại Trường Cao đẳng Kỹ thuật - Công nghệ Bách Khoa, HS hệ trung cấp là nhóm người học có những đặc điểm và nhu cầu hỗ trợ đa dạng. Trong quá trình học tập, các em có thể gặp khó khăn về tâm lý, quan hệ bạn bè, quan hệ với thầy cô, phương pháp học tập, kỹ

Email: thao.pph@gmail.com

năng sống và định hướng nghề nghiệp. Nếu không được hỗ trợ kịp thời, những khó khăn này có thể ảnh hưởng đến động cơ học tập, kết quả rèn luyện và khả năng hòa nhập của HS. Vì vậy, nghiên cứu hoạt động CTXH đối với HS hệ trung cấp tại Trường Cao đẳng Kỹ thuật - Công nghệ Bách Khoa là cần thiết, góp phần làm rõ cơ sở lý luận, nhận diện các hoạt động CTXH phù hợp và đề xuất định hướng nâng cao hiệu quả hỗ trợ HS trong nhà trường.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Một số vấn đề lý luận về hoạt động công tác xã hội đối với học sinh hệ trung cấp

Công tác xã hội là hoạt động nghề nghiệp hướng tới hỗ trợ cá nhân, nhóm và cộng đồng giải quyết vấn đề, tăng cường năng lực thích ứng, phát huy tiềm năng và kết nối với các nguồn lực xã hội cần thiết. Theo Liên đoàn CTXH quốc tế, CTXH thúc đẩy sự thay đổi xã hội, phát triển xã hội, gắn kết xã hội, trao quyền cho con người và dựa trên các nguyên tắc công bằng xã hội, quyền con người, trách nhiệm tập thể và tôn trọng sự đa dạng (International Federation of Social Workers, 2014). Khi được triển khai trong trường học, CTXH trở thành một lĩnh vực thực hành chuyên môn nhằm hỗ trợ HS giải quyết khó khăn trong học tập, quan hệ xã hội, tâm lý, hành vi và khả năng thích ứng với môi trường giáo dục. CTXH trường học không phải là hoạt động thiện nguyện hay hỗ trợ mang tính tình huống đơn lẻ mà là hệ thống hoạt động có mục tiêu, có phương pháp và có sự phối hợp giữa nhà trường, gia đình, cộng đồng. Các hoạt động này bao gồm phòng ngừa, phát hiện, tư vấn, tham vấn, hỗ trợ, can thiệp, kết nối nguồn lực và bảo vệ người học khi cần thiết. Nghiên cứu tổng quan của Ding và cộng sự (2023) cho thấy dịch vụ CTXH trường học có vai trò quan trọng trong hỗ trợ sức khỏe tâm thần, hành vi, quan hệ xã hội và môi trường học tập của HS. Ở Việt Nam, CTXH trong trường học đã được quan tâm và từng bước thể chế hóa. Thông tư số 33/2018/TT-BGDĐT hướng dẫn CTXH trong trường học, trong đó nhấn mạnh việc phòng ngừa, phát hiện, hỗ trợ, can thiệp và kết nối nguồn lực nhằm giải quyết các vấn đề của người học trong môi trường giáo dục (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2018). Tiếp đó, Thông tư số 18/2025/TT-BGDĐT hướng dẫn về công tác tư vấn học đường và CTXH trong trường học, tiếp tục khẳng định yêu cầu tăng cường các hoạt động tư vấn, hỗ trợ tâm lý - xã hội, phòng ngừa rủi ro và bảo vệ người học (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2025). Học sinh hệ trung cấp là người học trong trình độ trung cấp thuộc hệ thống GDNN. Theo Luật Giáo dục nghề nghiệp, GDNN có nhiệm vụ đào tạo nhân lực trực tiếp cho sản xuất, kinh doanh và dịch vụ, bao gồm các trình độ sơ cấp, trung cấp và cao đẳng (Quốc hội, 2014). HS hệ trung cấp có đặc điểm vừa học văn hóa, vừa học nghề, vừa rèn luyện tác phong, kỷ luật và kỹ năng nghề nghiệp. Vì vậy, nhu cầu hỗ trợ của các em không chỉ liên quan đến học tập mà còn gắn với tâm lý, quan hệ xã hội, kỹ năng sống, định hướng nghề nghiệp và tiếp cận nguồn lực hỗ trợ. Từ cách tiếp cận trên cho thấy, hoạt động CTXH đối với HS hệ trung cấp có thể hiểu là tổng thể các hoạt động chuyên môn được tổ chức trong nhà trường nhằm hỗ trợ HS phòng ngừa, nhận diện và giải quyết khó khăn; phát triển kỹ năng cá nhân, kỹ năng xã hội; thích ứng với môi trường học tập nghề nghiệp; đồng thời kết nối HS với các nguồn lực trong và ngoài nhà trường. Đây là hoạt động có ý nghĩa quan trọng đối với việc nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện trong cơ sở GDNN.

2.2. Đặc điểm và nhu cầu hỗ trợ của học sinh hệ trung cấp

Học sinh hệ trung cấp thường ở giai đoạn có nhiều biến đổi về tâm sinh lý, nhu cầu giao tiếp, nhu cầu khẳng định bản thân và nhu cầu định hướng tương lai. Các em phải thích ứng với môi trường học tập có tính đặc thù: vừa học kiến thức văn hóa, vừa học nghề, thực hành nghề, chấp hành nội quy, kỷ luật và chuẩn bị cho quá trình thực tập, việc làm. Đây là điểm khác biệt quan trọng so với HS phổ thông nói chung. Do đặc điểm học tập và phát triển nêu trên, HS hệ trung cấp có nhiều nhu cầu hỗ trợ. Trước hết là nhu cầu hỗ trợ tâm lý - xã hội. Trong quá trình học tập, HS có thể gặp căng thẳng, lo lắng, thiếu tự tin, mâu thuẫn với bạn bè, khó khăn trong quan hệ với thầy cô hoặc áp lực từ gia đình. Một số em có thể có nguy cơ bị bắt nạt, kỳ thị, lôi kéo vào hành vi tiêu cực hoặc gặp khó khăn trong kiểm soát cảm xúc. Vì vậy, các em cần được lắng nghe, tư vấn, tham vấn và hỗ trợ kịp thời. Thứ hai là nhu cầu thích ứng với môi trường học tập và rèn luyện. HS hệ trung cấp cần được hướng dẫn về phương pháp học tập, quản lý thời gian, lập kế hoạch học văn hóa - học nghề, thực hiện nội quy và thích ứng với yêu cầu thực hành nghề nghiệp. Nếu không được hỗ trợ, HS dễ giảm động lực học

tập, vi phạm kỷ luật hoặc gặp khó khăn trong quá trình hoàn thành chương trình đào tạo. Thứ ba là nhu cầu phát triển kỹ năng sống và kỹ năng xã hội. HS cần được rèn luyện kỹ năng giao tiếp, ứng xử, làm việc nhóm, kiểm soát cảm xúc, giải quyết mâu thuẫn, tự bảo vệ bản thân và sử dụng mạng xã hội an toàn. Đây là những kỹ năng cần thiết để các em thích ứng với môi trường nhà trường, môi trường thực tập và môi trường lao động sau này. Thứ tư là nhu cầu định hướng nghề nghiệp, thực tập và việc làm. Do lựa chọn học nghề từ sớm, nhiều HS cần được cung cấp thông tin về ngành nghề, yêu cầu của thị trường lao động, kỹ năng chuẩn bị hồ sơ, kỹ năng phỏng vấn và tác phong nghề nghiệp. Nghiên cứu của Suyitno và cộng sự (2024) cho thấy hỗ trợ xã hội có liên quan đến sự tự tin nghề nghiệp, bản sắc nghề nghiệp và lựa chọn nghề nghiệp của HS trường nghề. Điều này cho thấy hoạt động hỗ trợ trong nhà trường có vai trò quan trọng trong việc củng cố động cơ học tập và định hướng nghề nghiệp cho HS. Thứ năm là nhu cầu kết nối nguồn lực. Một số HS có hoàn cảnh gia đình khó khăn, thiếu điều kiện học tập, gặp vấn đề sức khỏe, vấn đề tâm lý hoặc các tình huống cần hỗ trợ chuyên sâu. Khi đó, nhà trường cần kết nối HS với gia đình, giáo viên, chuyên gia tâm lý, nhân viên CTXH, cơ sở y tế, tổ chức xã hội, doanh nghiệp hoặc dịch vụ pháp lý phù hợp, đây là một nội dung cốt lõi của CTXH trường học.

2.3. Một số hoạt động công tác xã hội đối với học sinh hệ trung cấp

Hoạt động CTXH đối với HS hệ trung cấp cần được tổ chức theo hướng toàn diện, kết hợp giữa phòng ngừa, hỗ trợ, can thiệp và phát triển. Trước hết là hoạt động tư vấn, tham vấn cá nhân. Hoạt động này giúp HS được chia sẻ khó khăn về tâm lý, học tập, quan hệ xã hội, gia đình hoặc định hướng nghề nghiệp. Trong quá trình tham vấn, người thực hiện cần tôn trọng, lắng nghe, bảo mật thông tin và đặt lợi ích của HS làm trung tâm. Theo Thông tư số 33/2018/TT-BGDĐT, CTXH trong trường học có nhiệm vụ phòng ngừa, phát hiện, hỗ trợ, can thiệp đối với người học có khó khăn, đồng thời kết nối các nguồn lực cần thiết để trợ giúp người học trong môi trường giáo dục (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2018). Vì vậy, tư vấn, tham vấn cá nhân không chỉ là hoạt động trao đổi, động viên HS mà còn là quá trình nhận diện nhu cầu, đánh giá vấn đề và xây dựng kế hoạch hỗ trợ phù hợp. Bên cạnh tham vấn cá nhân, CTXH nhóm cũng là hình thức phù hợp với HS hệ trung cấp. Thông qua sinh hoạt nhóm, HS có cơ hội chia sẻ trải nghiệm, học hỏi lẫn nhau, rèn luyện kỹ năng giao tiếp, hợp tác, giải quyết vấn đề và kiểm soát cảm xúc. Các nhóm có thể được tổ chức theo chủ đề như thích ứng với môi trường học nghề, phòng chống bạo lực học đường, kỹ năng giao tiếp, kỹ năng làm việc nhóm, quản lý cảm xúc hoặc xây dựng mục tiêu nghề nghiệp. Nghiên cứu của Đặng Thị Huyền Oanh (2021) về mô hình CTXH trường học cho thấy các hoạt động hỗ trợ HS cần được triển khai theo hướng có tổ chức, có sự phối hợp giữa nhà trường, gia đình và các lực lượng liên quan, trong đó hoạt động nhóm là một hình thức quan trọng để hỗ trợ HS nâng cao năng lực ứng phó và hòa nhập với môi trường học đường.

Hoạt động sinh hoạt chuyên đề và giáo dục kỹ năng sống cũng cần được triển khai thường xuyên. Nhà trường có thể tổ chức các chuyên đề về sức khỏe tâm thần, phòng chống bắt nạt học đường, an toàn trên không gian mạng, phòng ngừa tệ nạn xã hội, giáo dục giới tính, kỹ năng tự bảo vệ, kỹ năng học tập và định hướng nghề nghiệp. Những hoạt động này cần được thiết kế theo hướng ngắn gọn, thực tế, có tình huống minh họa và khuyến khích HS tham gia. Trong bối cảnh hiện nay, Thông tư số 18/2025/TT-BGDĐT tiếp tục nhấn mạnh yêu cầu tăng cường công tác tư vấn học đường và CTXH trong trường học, trong đó chú trọng hỗ trợ tâm lý, phòng ngừa rủi ro, bảo vệ người học và tạo môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2025). Điều này cho thấy sinh hoạt chuyên đề và giáo dục kỹ năng sống cần được xem là hoạt động phòng ngừa quan trọng, giúp HS chủ động nhận diện nguy cơ và hình thành năng lực tự bảo vệ. Một nội dung quan trọng khác là hỗ trợ học tập và thích ứng với môi trường rèn luyện nghề nghiệp. Nhà trường cần phối hợp giữa giáo viên chủ nhiệm, giáo viên bộ môn, phòng công tác HS-SV và các bộ phận liên quan để phát hiện HS có nguy cơ giảm sút kết quả học tập, nghỉ học nhiều, thiếu động lực hoặc vi phạm nội quy. Trên cơ sở đó, HS cần được tư vấn phương pháp học, hướng dẫn lập kế hoạch, hỗ trợ điều chỉnh hành vi và phối hợp với gia đình khi cần thiết. Theo Nguyễn Thị Như Thủy (2020), CTXH trong cơ sở giáo dục cần gắn với quản trị nhà trường, kết nối các nguồn lực và tạo điều kiện để người học phát triển năng lực cá nhân, tham gia hoạt động cộng đồng và thích ứng với môi trường học tập. Vì vậy, hỗ trợ học tập đối với HS hệ trung cấp không chỉ nhằm cải thiện kết quả học tập trước mắt mà còn góp phần hình thành ý thức kỷ luật, tác phong nghề nghiệp và khả năng tự quản lý bản thân.

Đối với HS hệ trung cấp, hoạt động định hướng nghề nghiệp và kết nối thực tập, việc làm có ý nghĩa đặc biệt. Nhà trường cần hỗ trợ HS hiểu rõ ngành nghề đang học, yêu cầu về kỹ năng, thái độ nghề nghiệp và cơ hội việc làm. Các hoạt động như tư vấn nghề nghiệp, tọa đàm với doanh nghiệp, tham quan cơ sở sản xuất, hướng dẫn viết hồ sơ, luyện phỏng vấn và rèn luyện tác phong nghề nghiệp sẽ giúp HS có định hướng rõ hơn cho tương lai. Đây là điểm khác biệt đáng chú ý của CTXH đối với HS hệ trung cấp so với HS phổ thông, bởi nhu cầu hỗ trợ của các em gần trực tiếp với quá trình học nghề, thực hành nghề và chuẩn bị tham gia thị trường lao động. Ngoài ra, kết nối nguồn lực là hoạt động đặc trưng của CTXH trong trường học. Nhà trường cần xây dựng mạng lưới phối hợp với gia đình, doanh nghiệp, cơ sở y tế, chuyên gia tâm lý, tổ chức xã hội và các dịch vụ bảo vệ HS. Việc kết nối nguồn lực giúp HS tiếp cận được sự hỗ trợ phù hợp, nhất là trong các trường hợp có khó khăn về kinh tế, sức khỏe, tâm lý, pháp lý hoặc nguy cơ bị bạo lực, xâm hại. Đặng Thị Huyền Oanh (2021) cũng nhấn mạnh rằng CTXH trường học muốn phát huy hiệu quả cần được đặt trong mối quan hệ phối hợp giữa các chủ thể trong và ngoài nhà trường, thay vì chỉ do một cá nhân hoặc một bộ phận đơn lẻ thực hiện. Vì vậy, đối với Trường Cao đẳng Kỹ thuật – Công nghệ Bách Khoa, việc xây dựng cơ chế phối hợp giữa nhà trường, gia đình, doanh nghiệp và các dịch vụ xã hội là điều kiện quan trọng để hoạt động CTXH đáp ứng tốt hơn nhu cầu của HS hệ trung cấp.

Nhìn chung, các hoạt động CTXH đối với HS hệ trung cấp cần được triển khai một cách hệ thống, phù hợp với đặc điểm lứa tuổi, đặc thù học nghề và nhu cầu hỗ trợ đa dạng của HS. Sự kết hợp giữa tham vấn cá nhân, CTXH nhóm, giáo dục kỹ năng sống, hỗ trợ học tập, định hướng nghề nghiệp và kết nối nguồn lực sẽ góp phần giúp HS ổn định tâm lý, nâng cao năng lực thích ứng, phát triển kỹ năng xã hội và chuẩn bị tốt hơn cho quá trình học tập, thực tập và việc làm sau này.

2.4. Một số khó khăn trong triển khai hoạt động công tác xã hội đối với học sinh hệ trung cấp tại Trường Cao đẳng Kỹ thuật - Công nghệ Bách Khoa

Việc triển khai hoạt động CTXH đối với HS hệ trung cấp có thể gặp một số khó khăn nhất định. Trước hết là khó khăn về nhận thức. Trong thực tiễn, CTXH trường học đôi khi vẫn được hiểu đơn giản là hoạt động hỗ trợ HS có hoàn cảnh khó khăn, hoạt động đoàn thể hoặc tư vấn tâm lý đơn lẻ. Cách hiểu này chưa phản ánh đầy đủ bản chất chuyên môn của CTXH trong nhà trường. Thứ hai là khó khăn về nhân sự. CTXH trường học đòi hỏi người thực hiện phải có kiến thức và kỹ năng về CTXH, tâm lý học lứa tuổi, tham vấn, làm việc với cá nhân, nhóm, gia đình và cộng đồng. Tuy nhiên, ở nhiều cơ sở giáo dục, hoạt động hỗ trợ HS thường được giao lỏng ghép cho giáo viên chủ nhiệm, cán bộ đoàn hoặc phòng công tác HS-SV. Điều này có thể làm cho hoạt động hỗ trợ thiếu tính chuyên nghiệp, chưa có quy trình rõ ràng và chưa đáp ứng đầy đủ nhu cầu của HS. Thứ ba là khó khăn về cơ chế phối hợp. Hoạt động CTXH liên quan đến nhiều chủ thể như HS, gia đình, giáo viên, cán bộ quản lý, doanh nghiệp, cơ sở y tế và tổ chức xã hội. Nếu thiếu cơ chế phối hợp rõ ràng, việc phát hiện, hỗ trợ, chuyển tuyến và theo dõi HS có thể bị chậm hoặc thiếu đồng bộ. Thứ tư là khó khăn về cơ sở vật chất và nguồn lực. Hoạt động tư vấn, tham vấn và sinh hoạt nhóm cần có không gian phù hợp, bảo đảm tính riêng tư và thân thiện với HS. Bên cạnh đó, nhà trường cần có tài liệu truyền thông, biểu mẫu đánh giá nhu cầu, hồ sơ hỗ trợ HS, kinh phí và mạng lưới nguồn lực bên ngoài. Nếu các điều kiện này chưa được bảo đảm, hoạt động CTXH khó được triển khai thường xuyên và hiệu quả. Thứ năm là khó khăn từ phía HS. Một số HS còn e ngại khi chia sẻ khó khăn cá nhân, sợ bị đánh giá hoặc chưa có thói quen tìm kiếm sự hỗ trợ từ nhà trường. Điều này khiến nhiều vấn đề về tâm lý, học tập hoặc quan hệ xã hội có thể kéo dài mà chưa được phát hiện và hỗ trợ kịp thời.

2.5. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động công tác xã hội đối với học sinh hệ trung cấp tại Trường Cao đẳng Kỹ thuật - Công nghệ Bách Khoa

Để nâng cao hiệu quả hoạt động CTXH đối với HS hệ trung cấp, trước hết cần nâng cao nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên, phụ huynh và HS về vai trò của CTXH trong nhà trường. Nhà trường cần khẳng định CTXH không phải là hoạt động từ thiện hoặc xử lý HS vi phạm mà là hoạt động chuyên môn nhằm hỗ trợ người học phát triển toàn diện. Thứ hai, cần xây dựng đầu mối phụ trách hoạt động CTXH trong nhà trường. Đầu mối này có thể là tổ, nhóm hoặc bộ phận phụ trách CTXH học đường, phối hợp với phòng công tác HS-SV, giáo viên chủ nhiệm, đoàn thanh niên và các đơn vị đào tạo. Việc có đầu mối rõ ràng

giúp hoạt động tiếp nhận thông tin, đánh giá nhu cầu, lập kế hoạch hỗ trợ và kết nối nguồn lực được thực hiện thống nhất hơn. Thứ ba, cần tăng cường hoạt động tư vấn, tham vấn, sinh hoạt nhóm và giáo dục kỹ năng sống cho HS. Các chuyên đề nên tập trung vào những nội dung thiết thực như thích ứng với môi trường học nghề, quản lý cảm xúc, giao tiếp ứng xử, phòng chống bạo lực học đường, an toàn mạng xã hội, kỹ năng làm việc nhóm, xây dựng mục tiêu học tập và định hướng nghề nghiệp. Thứ tư, cần gắn CTXH với hỗ trợ học tập, rèn luyện và định hướng nghề nghiệp. Nhà trường nên phối hợp giữa giáo viên, phòng đào tạo, phòng công tác HS-SV và doanh nghiệp để hỗ trợ HS lập kế hoạch học tập, hiểu yêu cầu nghề nghiệp, chuẩn bị thực tập và phát triển tác phong nghề nghiệp. Đây là giải pháp phù hợp với đặc thù HS hệ trung cấp trong cơ sở GDNN. Thứ năm, cần tăng cường phối hợp giữa nhà trường, gia đình và các nguồn lực xã hội. Gia đình cần được xem là đối tác quan trọng trong quá trình hỗ trợ HS. Đồng thời, nhà trường cần mở rộng mạng lưới phối hợp với doanh nghiệp, cơ sở y tế, chuyên gia tâm lý, tổ chức xã hội và các dịch vụ bảo vệ HS để đáp ứng tốt hơn các nhu cầu đa dạng của người học. Thứ sáu, cần bảo đảm điều kiện về nhân sự, cơ sở vật chất, kinh phí và học liệu cho hoạt động CTXH. Nhà trường nên bố trí không gian tư vấn thân thiện, bảo mật; xây dựng tài liệu truyền thông, biểu mẫu hỗ trợ; đồng thời bồi dưỡng kỹ năng cơ bản về CTXH trường học cho đội ngũ cán bộ, giáo viên, nhân viên tham gia hỗ trợ HS.

Nhìn chung, hoạt động CTXH đối với HS hệ trung cấp tại Trường Cao đẳng Kỹ thuật - Công nghệ Bách Khoa cần được triển khai đồng bộ, có đầu mối phụ trách, có quy trình hỗ trợ và có sự phối hợp giữa các lực lượng trong và ngoài nhà trường. Khi được tổ chức phù hợp, hoạt động này sẽ góp phần giúp HS ổn định tâm lý, thích ứng học tập, phát triển kỹ năng xã hội, củng cố định hướng nghề nghiệp và nâng cao khả năng hòa nhập với môi trường học tập cũng như môi trường lao động trong tương lai.

3. Kết luận

Hoạt động CTXH đối với HS hệ trung cấp là nội dung cần thiết trong các cơ sở GDNN hiện nay. Đối với HS hệ trung cấp, quá trình học tập không chỉ gắn với việc tiếp thu kiến thức văn hóa và kỹ năng nghề nghiệp mà còn gắn với sự thích ứng tâm lý, phát triển kỹ năng sống, định hướng nghề nghiệp và khả năng hòa nhập với môi trường học tập, rèn luyện. Vì vậy, CTXH trong nhà trường cần được nhìn nhận như một hoạt động chuyên môn, có vai trò phòng ngừa, phát hiện, hỗ trợ, can thiệp và kết nối nguồn lực cho HS. Tại Trường Cao đẳng Kỹ thuật - Công nghệ Bách Khoa, việc tổ chức hoạt động CTXH đối với HS hệ trung cấp cần tập trung vào các nội dung cơ bản như tư vấn, tham vấn cá nhân; CTXH nhóm; giáo dục kỹ năng sống; hỗ trợ học tập, rèn luyện; định hướng nghề nghiệp, thực tập, việc làm và kết nối các nguồn lực hỗ trợ. Để hoạt động này đạt hiệu quả, nhà trường cần nâng cao nhận thức của cán bộ, giáo viên, phụ huynh và HS; xây dựng đầu mối phụ trách CTXH; tăng cường phối hợp giữa nhà trường, gia đình, doanh nghiệp và các tổ chức xã hội; đồng thời bảo đảm điều kiện về nhân sự, cơ sở vật chất, kinh phí và cơ chế triển khai. Khi được tổ chức đồng bộ và phù hợp với đặc thù GDNN, hoạt động CTXH sẽ góp phần hỗ trợ HS ổn định tâm lý, phát triển kỹ năng xã hội, củng cố định hướng nghề nghiệp và nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện trong nhà trường.

Tài liệu tham khảo

- Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018). *Thông tư số 33/2018/TT-BGDĐT, ngày 26/12/2018 hướng dẫn công tác xã hội trong trường học*.
- Bộ Giáo dục và Đào tạo (2025). *Thông tư số 18/2025/TT-BGDĐT, ngày 15/9/2025 hướng dẫn về công tác tư vấn học đường và công tác xã hội trong trường học*.
- Ding, X., Lightfoot, E., Berkowitz, R., Guz, S., Franklin, C., & DiNitto, D. M. (2023). Characteristics and outcomes of school social work services: A scoping review of published evidence 2000–June 2022. *School Mental Health*, 15(3), 787–811. <https://doi.org/10.1007/s12310-023-09584-z>.
- Đặng Thị Huyền Oanh (2021). *Mô hình công tác xã hội trường học đối với học sinh trung học cơ sở tại Thành phố Hà Nội*. Luận án Tiến sĩ Công tác xã hội, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội.
- International Federation of Social Workers. (2014). *Global definition of social work*. <https://www.ifsw.org/what-is-social-work/global-definition-of-social-work/>.
- Nguyen Thi Nhu Thuy (2020). Managing social work according to the educational philosophy of Ho Chi Minh City University of Technology and Education. *VNU Journal of Science: Education Research*, 36(1), 16–23. <https://doi.org/10.25073/2588-1159/vnuer.4368>.
- Quốc hội (2014). *Luật Giáo dục nghề nghiệp*. Luật số 74/2014/QH13, ngày 27/11/2014. <https://congbao.chinhphu.vn/van-ban/luat-so-74-2014-qh13-6256.htm>.
- Suyitno, S., Jatmoko, D., Primartadi, A., Ratnawati, D., & Abizar, H. (2024). The role of social support on vocational school students' career choices. *International Journal of Evaluation and Research in Education*, 13(1), 271–279. <https://doi.org/10.11591/ijere.v13i1.26269>.